

O ȘEDINȚĂ DE LUCRU A COMITETULUI NAȚIONAL ROMÂN ICOM

În 1947, cu acordul și sprijinul UNESCO a avut loc înființarea Comitetului Internațional al Muzeelor — ICOM — la care în 1958 a aderat și țara noastră.

Comitetul Național Român se compune din 15 membri aleși pe baza regulamentului ICOM — lucrători în domeniul muzeologiei cu o vastă experiență. Biroul Comitetului este format din președinte — dr. docent Mihai Băcescu, directorul Muzeului Gr. Antipa, doi vicepreședinți, dr. Vasile Drăguț, directorul Direcției muzei și prof. Mircea Popescu, directorul Institutului de Istoria Artei, un secretar, V. Bușilă.

Comitetul Național Român a urmărit — pe plan intern — să sprijine munca muzeografilor făcându-le cunoscute noi metode de cercetare și valorificarea colecțiilor sau privind activitatea cultural-educativă, fie prin schimb de publicații, informații, expoziții etc., fie prin participare directă la colocviile ICOM.

C.N.R. a participat la organizarea cursurilor de pregătire muzeografică, a sesiunilor muzeelor, a expozițiilor și acțiunilor cu participare internațională (Simpozionul muzeelor în aer liber 1966, Colocviul muzeelor de științele naturii — 1967, Festivalul de folclor 1969 etc.).

Pe plan extern, C.N.R. a popularizat în cercuri tot mai largi rezultatele pozitive ale activității muzeografilor români, iar prin contribuții directe științifice și teoretice a contribuit la câștigarea unei deosebite aprecieri din partea celorlalte țări membre. Pe baza acestor criterii, dr. docent Mihai Băcescu a fost ales în 1966 președintele Comitetului Internațional ICOM al Muzeelor de Științele Naturii, iar prof. M. Popescu — membru în Comitetul pentru expoziții.

În aprilie a. c. a avut loc convocarea unei ședințe plenare a Comitetului Național Român, la care s-a prezentat darea de seamă privind activitatea pe anul 1969. Un loc important l-au ocupat rapoartele, prezentate în extenso, ale celor două grupe de lucru din cadrul Comitetului, înființate la începutul anului trecut.

Primul grup, condus de dr. Cornel Irimie, s-a ocupat cu „formarea personalului de muzeu”. În acest scop s-a efectuat o anchetă-sondaj, trimițându-se un chestionar la muzeografi de diferite specialități, din numeroase muzee. Pe baza celor 23 răspunsuri primite, s-a alcătuit un material publicat în Revista Muzeelor nr. 6/1969 cu următoarele concluzii: obligativitatea unei pregătiri complexe muzeografice; specializarea în muzeografie să fie realizată prin practică la marile muzee, cursuri postuniversitare, schimb de experiență cu muzeele străine etc.; sporirea numărului publicațiilor muzeale; înființarea muzeelor etc.

Cel de-al doilea grup, care se ocupă cu „problemele cultural-educative ale muzeelor”, condus de dr. Florian Georgescu, a organizat de asemenea o anchetă, pe baza unui chestionar, sondând opiniile muzeografilor asupra acestui domeniu al activității lor. Și acest material va fi publicat în Revista Muzeelor, formind și subiectul unei comunicări la colocviul de la Weimar din iulie a.c., axat pe aceeași temă. Chestionarul a fost trimis la 200 instituții muzeale republicane, județene și sătești și s-au primit 68 răspunsuri, în special de la muzeele mari. Au fost menționate diferitele forme de activitate cultural-educativă la sediul muzeului, ca expoziții temporare, simpozioane, mese rotunde, expuneri de filme, seri muzicale; s-au analizat legăturile muzeelor cu alte instituții, case de cultură, întreprinderi, filiale ale Academiei și mai ales cu școlile; s-au discutat riscurile dar și avantajele expunerii de obiecte originale în expozițiile itinerante; problema schimbului de informații sau expoziții în muzeele străine etc.

În cadrul altor activități interne, darea de seamă a menționat și următoarele: obținerea aprobării pentru intrarea gratuită a membrilor ICOM în muzee; unele publicații ale Muzeului de Artă al R.S.R. ca și Muzeului Gr. Antipa au imprimat pe copertă vinieta ICOM, afișată și la intrarea acestor muzee; publicarea în paginile Revistei Muzeelor a unor materiale privind probleme de muzeologie contemporană în atenția ICOM sau prezentarea unor colocvii din străinătate la care au participat și muzeografi români; C.N.R. a sprijinit Direcția Muzei la elaborarea și aplicarea unui nou sistem de salarizare a muzeografilor cu gradații în funcție de vechime și activitatea științifică.

Pe plan extern, C.N.R. a continuat activitatea de popularizare peste hotare a celor mai importante activități muzeografice românești. Astfel au fost trimise știri muzeale privind unele publicații muzeale importante, evenimente de seamă din viața muzeelor (deschideri de noi muzee, comemorări, expoziții etc.), cursurile de pregătire cu muzeografii, cursul de muzeologie predat la Institutul de arte plastice — București. S-a pregătit pentru tipar un repertoriu al muzeelor de științele naturale din lume, redactat în limba engleză și care va fi subvenționat de C.S.C.A., aparținând sub egida Revistei Muzeelor.

C.N.R., de acord cu Direcția Muzei a stabilit din decembrie 1969, ca principalele publicații ale muzeelor să fie trimise direct Oficiului de documentare ICOM — Paris. Majoritatea muzeelor au anunțat, după primirea adresei respective, la secretariatul C.N.R. că au îndeplinit această sarcină. Pentru această acțiune s-a primit o scrisoare de mulțumire de la Oficiul de documentare ICOM.

Și Arhiva C.N.R. s-a îmbogățit cu materialele colocviilor la care au participat membrii săi, precum

și cu materiale trimise de secretariatul ICOM (Bibliographie muséographique internationale, rapoartele misiunilor directorului ICOM-ului, statutele ICOM etc.).

În concluziile dării de seamă s-a subliniat faptul că pentru realizarea acțiunilor sale, C.N.R. a avut tot timpul sprijinul conducerii C.S.C.A., lucrând în strânsă colaborare cu Direcția Muzei și Direcția Relații Externe, care au finanțat și susținut proiectele majore.

Atât darea de seamă cât și cele două rapoarte au suscitât vii discuții și propuneri pentru desfășurarea în viitor a activității C.N.R.

Se va desfășura crearea și dezvoltarea Centrului de documentare muzeografică de la Revista Muzeelor. Dr. V. Drăguș și dr. C. Irimie au subliniat importanța înființării acestui centru, în care va intra arhivă ICOM cât și fondul de publicații al Revistei Muzeelor, ca și obligativitatea muzeelor de a-și trimite publicațiile la Revista Muzeelor. De asemenea se va intensifica schimbul cu străinătatea, punându-se accent pe publicațiile ICOM. Toți membrii C.N.R. vor sprijini această acțiune; de asemenea vor trimite informații în legătură cu activitățile muzeelor lor, spre a fi traduse și trimise la Oficiul de documentare ICOM — Paris iar în țară publicate în paginile Revistei Muzeelor.

Relevind importanța Marii Adunări Generale ICOM din septembrie 1971 — Paris, prof. Mircea Popescu a arătat necesitatea pregătirii unor teme care să fie susținute de către membrii români.

La Paris va fi prezentat și indexul muzeelor de științe naturale, ca o contribuție românească de seamă pe linia ICOM.

Se va extinde planul de expoziții atât pe plan intern cât și extern (participări la expoziții internaționale ICOM, organizarea la noi a unei astfel de expoziții etc.). Membrii C.N.R. vor contribui la organizarea unor acțiuni de mare amploare, cu participare internațională — expoziția Brâncuși de la Muzeul de Artă al R.S.R., iunie 1970, Colocviul Brâncuși 1971, Festivalul de folclor și Simpozionul muzeelor în aer liber, 1972.

Pe plan intern, se va studia posibilitatea înființării Asociației muzeelor, a organizării unor catedre de muzeologie, și se vor dezvolta legăturile cu UNESCO și alte organizații sau instituții (filiale ale Academiei, Ministerului Învățământului) etc.

Necesitatea unor sedințe de lucru periodice cu toți membrii C.N.R. a fost subliniată de participanții la sedința plenară din iunie 1970, luându-se hotărârea ca să aibă loc convocări trimestriale.

Valentina BUȘILĂ

AL IX-LEA CONGRES INTERNAȚIONAL ICOM AL BIBLIOTECILOR ȘI MUZEELOR DE ARTA SPECTACOLELOR DE LA GENOVA

Sub egida Secției internaționale a bibliotecilor și muzeelor de arta spectacolelor din cadrul I.C.O.M. și a Institutului internațional de teatru din Paris,

între 5—10 aprilie a.c. s-au desfășurat la Genova lucrările celui de-al IX-lea Congres internațional al bibliotecarilor și muzeografilor, ocupându-se de arta spectacolelor.

Manifestare complexă prin problematica abordată, reuniunea a fost un prilej de fructuoase confruntări de opinii. Astfel, delegații țărilor participante, printre care Anglia, Belgia, Franța, U.R.S.S., Italia, Olanda, Danemarca, S.U.A., Grecia, Turcia, Iugoslavia, R. S. România ș.a. au relevat aspecte inedite din munca de cercetare științifică întreprinsă de colectivele de specialitate cărora aparțin.

După cuvântul preliminar al reprezentantului municipalității orașului gazdă, și după salutul oamenilor de artă al Genovei, transmis de Luigi Squarzina, directorul teatrului genovez, și de Sandro d'Amico, directorul bibliotecii-muzeu a Teatrului Stabile din localitate, congresul și-a desfășurat activitatea pe secții.

În cadrul lor au fost cuprinse principalele arii de investigație științifică a celor prezenți, secția documentelor tehnice de arta spectacolului și secția sistemelor de catalogare referitoare la arta spectacolului ilustrând aspectul strict de specialitate, tehnic, al activității muzeografilor și bibliotecarilor.

Sesiunea de comunicări a fost deschisă de lucrarea d-rei Marie-Françoise Christout de la Biblioteca Arsenalului din Paris, care s-a ocupat de „Documentări tehnice de balet sau principalele sisteme de notație coregrafică”, urmată de exemplificări, apoi d-na Prollo, directoarea Muzeului de filme italiene din Torino a vorbit despre cîteva actori ai filmului mut: Ermeto Novelli, Ruggio Ruggieri, Pja Menichelli.

Agenda științifică a zilelor următoare a înscris, printre altele, cîteva contribuții la definirea profilului muzeistic al colecțiilor de vestigii teatrale.

Nina Mintz, doctor în istoria artei din U.R.S.S., s-a oprit asupra „Citorva chestiuni privind munca de colecționare la muzeele deschise pe lîngă teatrele din U.R.S.S.”, apoi Gianpiero Tintori, directorul Muzeului teatral al Scalei din Milano, Helmuth Christian Wolff, muzeograf din Leipzig, dr. Rasko Iovanović, șeful Arhivei și Muzeului Teatrului Național din Belgrad, Ahmed Borcakli, directorul Secției de belle arte și muzică a Bibliotecii naționale Turce, au abordat diferite probleme exemplificînd prin comunicările făcute un mod de lucru laborios.

Țara noastră a fost reprezentată de Margareta Bărbuță, din partea Direcției teatrelor din C.S.C.A. și George Franga, directorul Muzeului Teatrului Național din București.

Comunicarea „Muzeu de istorie a teatrului românesc” prezentată de George Franga a fost primită cu deosebit interes, cu atât mai mult cu cît vorbitorul a încercat să schițeze, dincolo de coordonate muzeotehnice, climatul cultural specific țării noastre, încă de la începutul mișcării teatrale, intenție prețuită de participanți prin seriozitatea și oportunitatea ei.

În seria de manifestări culturale care au însoțit zilele dezbaterilor, se pot menționa ca acțiuni utile pentru cunoașterea practică a artei spectacolului, vizionarea celor două spectacole ale Teatrului